

Vejledning til ansøgning om tilskud fra bredbåndspuljen 2019

Kontor/afdeling
Center for Tele

Dato

J nr. 2019-83607

Indhold

1. Vejledningens formål	3
2. Ansøgningsproces	3
2.1 Tjekliste – hvad skal du/I nå inden ansøgningsfristen?	3
2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?	4
<i>Indsigelse over adresser</i>	6
<i>Ruiner og tomme boliger</i>	6
2.3 Hvem kan søge om tilskud?	7
<i>Hvad indebærer det at være projektets administrator?</i>	7
<i>Afsluttende rapport fra administrator</i>	8
<i>Fuldmagter</i>	8
2.4 Afgrænsning af projektområde	9
<i>Hvornår er et område geografisk sammenhængende?</i>	10
<i>Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbyder</i>	11
2.5 Valg af teknologi	11
2.6 Egen- og medfinansiering	12
2.7 Annoncering af projekter	13
<i>Hvordan annoncerer vi vores projekt?</i>	14
2.8 Valg af bredbåndsudbyder	15
2.9 Partnerskabsaftale	16
<i>Budget</i>	17
2.10 Hvordan søger vi om tilskud?	17
<i>Oplysninger, der skal være med i ansøgningen</i>	18
2.11 Frister i ansøgningsproces	19
2.12 Vurdering af projektansøgningen	19
<i>Pointmodellen</i>	20
<i>Ranglistning af ansøgninger</i>	21
2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?	21

2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet	21
<i>Ansøge om udsættelse</i>	22
2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?	22
3. Vejledning til kommuner	23
<i>Dele information</i>	23
<i>Koordinere indsats</i>	23
<i>Give tilskud</i>	23
<i>Være projektejer</i>	24
4. Information til bredbåndsudbyder. Krav til det etablerede net	24
4.1 Åben engrosadgang	24
<i>Åben engrosadgang</i>	25
<i>Ikke-diskriminerende vilkår</i>	27
<i>Transparens</i>	27
4.2 Passiv fysisk infrastruktur	27
5. Udbetaling af tilskud	28
<i>Støtteberettigede omkostninger</i>	30
<i>Rateudbetaling</i>	31
5.1 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud	31
<i>Gruppefritagelsesforordningen</i>	32
6. Retsgrundlag og klageadgang	32
<i>Klageadgang</i>	33
Bilag 1 – Fuldmagt	34
Bilag 2 – Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen	35

1. Vejledningens formål

Dette er en vejledning til ansøgning om tilskud fra statens bredbåndspulje 2019¹. Formålet med bredbåndspuljen er at forbedre dækningen af bredbånd i de dårligst dækkede områder i Danmark ved etablering af højhastighedsbredbånd. Vejledningen beskriver, hvordan du/I udarbejder en ansøgning, og hvad der sker, efter der er givet tilsagn om tilskud.

Alle tidsfrister i forbindelse med ansøgningsprocessen, som omtales i vejledningen, vil blive offentliggjort på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Afsnit 2 beskriver betingelserne for at ansøge om tilskud og de enkelte dele af ansøgningsprocessen. Afsnittet redegør desuden for de kriterier, et projekt skal opfylde for at opnå point i den pointmodel, som benyttes ved afgørelse af, hvilke projekter, der får tilsagn om tilskud.

Afsnit 3 er henvendt særligt til kommuner og indeholder information om, hvilke muligheder kommunerne har for at støtte de lokale bredbåndsprojekter.

Afsnit 4 er primært relevant for bredbåndsudbydere samt for sammenslutninger, der selv forventer at komme til at eje det etablerede net. Afsnittet beskriver, hvilke krav der er til etablering af nettet, herunder krav om åben engrosadgang.

Afsnit 5 indeholder vejledning om udbetaling af tilskud, herunder rateudbetalinger, samt information om hvilke omkostninger, der er tilskudsberettigede.

2. Ansøgningsproces

2.1 Tjekliste – hvad skal du/I nå inden ansøgningsfristen?

- Dan en arbejdsgruppe. Det er en fordel at være flere, der kan samarbejde om projektet og deles om arbejdsopgaverne.
- Tjek betingelserne, herunder de kriterier som indgår i den pointmodel, som Energistyrelsen anvender til at afgøre, hvilke projekter, der får tilsagn om tilskud.
- Saml opbakning i lokalområdet. Hvor mange i området vil være med, og hvor meget egenbetaling er man villig til at betale? De interesserede samles i en sammenslutning. Indhent fuldmagter fra alle, som ønsker at deltage.
- Få overblik over adresserne i projektområdet. Hvis I mener, at én eller flere adressers status ikke er korrekte, så husk at sende indsigelse til Energistyrelsen, inden fristen for indsigelser udløber. Energistyrelsens kort over tilskudsberettigede adresser kan ses [her](#).

¹ Jf. bekendtgørelse nr. xxx af xxxx om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2019

- Kontakt kommunen for at undersøge, om kommunen vil støtte projektet økonomisk og eventuelt også deltage direkte i projektet. Hør kommunen om de kender til andre projekter, det kunne være relevant at indgå i dialog med.
- Annoncér projektet i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside for at få tilbud fra bredbåndsudbydere. Den sidste frist for annoncering fremgår af hjemmesiden, men vi anbefaler at annoncere så tidligt som muligt.
- Vælg bredbåndsudbyder på baggrund af modtagne tilbud. Hvis I ikke har modtaget noget tilbud, kan I selv prøve at kontakte relevante udbydere og gøre opmærksom på jeres projekt.
- Indgå partnerskabsaftale mellem sammenslutning, bredbåndsudbyder og eventuelt den lokale kommune, hvor roller og de nærmere detaljer i projektet fastlægges.
- Send ansøgning til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#). Husk at være opmærksom på ansøgningsfristen.

2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?

Man kan søge tilskud til dækning af adresser, der maksimalt kan få 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload, og hvor der ikke er konkrete planer om at etablere bedre dækning inden for de næste tre år. For at være tilskudsberettiget er det nok, at en adresse ikke har enten 10 Mbit/s download eller 2 Mbit/s upload. Begge krav behøver ikke være opfyldt.

Der ydes dog ikke tilskud til adresser, som ligger i en byzone i en såkaldt bykommune². Adresser beliggende i en landzone eller i et sommerhusområde i en bykommune er fortsat berettigede til at søge om tilskud fra bredbåndspuljen.

Konkret skal I tjekke, om de adresser, I vil have med i et projekt, er medtaget på [Energistyrelsens bredbåndskort over tilskudsberettigede adresser](#). Adresser markeret med en rød- eller gul prik er tilskudsberettigede adresser. Kortet skal anvendes til indsigelser i forhold til kortlægningen, samt til angivelse af hvilke adresser der indgår i projektområdet, når ansøgningen om tilskud indsendes.

På kortet kan I se tre typer af adresser:

1. Adresser med maksimal hastighed på 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload (Markeret med gul prik).
2. Adresser med maksimal hastighed på 5 Mbit/s download og/eller 1 Mbit/s upload (Markeret med rød prik).

² En liste over bykommuner kan ses på: <https://www.livogland.dk/vidensbase/kommuner/bykommuner>. På boligejer.dk kan man slå en adresse op og se, om den ligger i en byzone. Under punktet: Ejeroplysninger, planer, zonestatus fremgår det, hvilken zone adressen ligger i.

3. Ikke tilskudsberettigede adresser. Adresser med mere end 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload samt adresser, som ligger i en byzone i en bykommune (Markeret med hvid prik),

Det er også vist for den enkelte adresse, om den ligger i en landzone i en land- eller yderkommune³. Andelen af disse adresser i et projekt har betydning for projektets pointscore. Se mere om kriterierne for point i afsnit 2.12.

Kortet er baseret på oplysninger fra alle bredbåndsudbydere om, hvad deres dækning er i dag, og om de har konkrete planer for udrulning inden for tre år. Der kan derfor være adresser, der i dag ikke har god dækning, som er markeret med hvid prik på kortet, fordi en udbyder har oplyst, at de vil forbedre dækningen inden for tre år. En adresse kan også være hvid, hvis den ikke er registreret som en bolig, en aktiv virksomhedsadresse eller et sommerhus, eller hvis der er tale om en byzoneadresse i en bykommune.

I skal være opmærksomme på, at kortet alene afspejler den dækning, som bredbåndsudbyderne har oplyst til Energistyrelsen inden for den fastsatte indberetningsfrist. Findes der allerede dækning med en højere hastighed end 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload på en adresse, kan der ikke søges tilskud til adressen, uanset hvilken farve prik adressen er markeret med på kortet. Der kan således ikke søges tilskud, hvis ejer/lejer fx har eller kan få et abonnement hos en bredbåndsudbyder, der kan tilbyde bredbånd med højere dækning end 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload. Hvis en adresse ansøger om tilskud fra puljen mod bedre vidende, kan konsekvensen være, at hele projektets tilskud bortfalder. Se mere om hvad der forstås ved en bredbåndsudbyder i afsnit 2.8.

Kortet kan blive ændret i løbet af ansøgningsperioden. Enten fordi en bredbåndsudbyder indberetter ny dækning, eller fordi der i forbindelse med en indsigelse træffes ny afgørelse om adressens status. Vi anbefaler, at I løbende tjekker kortet for eventuelle ændringer, specielt umiddelbart inden fristen for indsigelser udløber, samt i ugen op til sidste frist for annoncering af projekter. Se nedenfor om muligheden for at gøre indsigelse.

Vær opmærksom på, at der ikke kan gives tilskud til dækning ved samlede områder med nybyggeri eller nye udstykninger. Dog kan der gives tilskud til dækning ved enkeltstående nybyggeri eller en enkeltstående ny-udstyknings, hvis øvrige krav for at kunne ansøge i øvrigt er opfyldt.

³ En liste over landkommuner kan ses på: <https://www.livogland.dk/vidensbase/kommuner/landkommuner>. En liste over yderkommuner kan ses på: <https://www.livogland.dk/vidensbase/kommuner/yderkommuner>.

Indsigelse over adresser

Det er vigtigt, at I fra starten tjekker, at alle adresser i det projekt, I har planlagt, er markeret som tilskudsberettigede på [Energistyrelsens bredbåndskort](#). På samme måde skal I tjekke, om der er adresser, der ikke burde være tilskudsberettigede. Det kan fx være et hus, der ikke længere kan bruges til bolig eller en bygning, der er registreret forkert i BBR-registret.

Hvis I mener, at der er adresser, som er markeret forkert på kortet, kan I indberette det til Energistyrelsen. Fristen for at gøre indsigelse over en addresses markering fremgår af vores hjemmeside. Det sker ved at klikke på prikken ud for den ønskede adresse, hvorefter I kan oplyse, hvordan I mener, at adressen burde være markeret og hvorfor. Inden I gør indsigelse, kan I med fordel kontrollere adressen på tjekditnet.dk og kontakte udbyderen, om årsagen til indberetningen.

Hvis I mener, at en tilskudsberettiget adresse skal ændre status til ikke at være tilskudsberettiget, skal indsigelsen indsendes af ejeren selv. Ellers skal indsigelsen være vedlagt en underskrevet erklæring fra ejeren, hvor denne giver tilladelse til at ændre adressen.

Der vil komme opdateringer til kortlægningen i løbet af ansøgningsrunden på baggrund af de modtagne indsigelser. Derfor vil I kunne opleve, at adresser inden for jeres projektområde kan skifte markering helt frem til fristen for annoncering. Det vil være en god idé at tjekke adressernes status umiddelbart inden, indsigelsesfristen udløber, og igen i ugen op til sidste frist for annoncering af projekter.

Hvis I tegner abonnement på nyheder om bredbåndspuljen på [Energistyrelsens hjemmeside](#), får I automatisk besked, hvis kortet opdateres.

Ruiner og tomme boliger

En adresse kan ikke fjernes fra kortet alene, fordi den for nuværende er ubeboet. Det gælder også, selvom boligen måske har været ubeboet gennem en årrække.

Energistyrelsen kan dog i særlige tilfælde, hvor det dokumenteres, at en adresse er ubeboelig (fx et sammenfaldet eller nedbrændt hus) fjerne adressen fra kortet. Energistyrelsen foretager en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis I vil gøre indsigelse over en ubeboelig adresse, skal I derfor fremsende billeddokumentation, som klart viser boligens stand.

I skal samtidigt være opmærksomme på, at det kun er ejeren af boligen selv, som kan give tilladelse til, at boligen udgår som tilskudsberettiget på grund af standen. Indsigelsen skal derfor enten fremsendes af ejeren selv eller vedlægges en underskrevet erklæring fra ejeren om, at boligen er ubeboelig, og at ejeren er indforstået med, at boligen ikke længere vil være tilskudsberettiget.

I kan hente en skabelon til en sådan erklæring fra ejeren [her](#).

Det er Energistyrelsen, som træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt boligen kan fjernes fra kortet.

Når Energistyrelsen modtager en indsigelse undersøges det, om adressen skal være registreret som tilskudsberettiget. Det kan indebære, at Energistyrelsen skal føre dialog med en eller flere bredbåndsudbydere. Afgørelsen på indsigelsen vil blive fremsendt hurtigst muligt, men kan først forventes, efter fristen for indsigelser er udløbet.

Når alle indsigelser er behandlet, vil kortet blive opdateret i forhold til de afgørelser, der er truffet.

2.3 Hvem kan søge om tilskud?

Ansøgninger kan indsendes af sammenslutninger af borgere og virksomheder eller af kommuner på vegne af de lokale borgere og virksomheder. Det mindste antal adresser, der kan søges tilskud til, er to, men gerne flere. Det er ikke muligt at søge tilskud som enkeltperson. I skal således mindst være to adresseejere, som slår sig sammen.

En sammenslutning består af de borgere eller virksomheder, der ønsker bedre bredbåndsdækning til deres bolig-, sommerhus- eller virksomhedsadresse. Sammenslutningen kan stifte en forening eller blot indgå et mere uformelt samarbejde. Sammenslutningen kan også være en allerede eksisterende forening, fx bylaug, grundejerforening osv.

Sammenslutningen skal have en projektadministrator, som repræsenterer alle adresserne. Denne projektadministrator er også kontaktperson i forhold til Energistyrelsen og er den, som indsender ansøgningen.

Hvad indebærer det at være projektets administrator?

Administratoren fungerer som repræsentant for projektet i forhold til Energistyrelsen, men det bagved liggende arbejde med projektet kan sagtens være fordelt på flere andre personer fra sammenslutningen, kommunen og bredbåndsudbyderen.

Det kræver en del arbejde at lave et projekt og udarbejde en ansøgning til bredbåndspuljen. Du skal være forberedt på et større tidsforbrug, hvis du påtager dig opgaven som administrator. Energistyrelsen anbefaler derfor, at du så vidt muligt slår dig sammen med andre interesserede borgere, så I kan fordele opgaverne mellem jer.

Energistyrelsen anbefaler desuden, at I sætter jer godt ind i det informationsmateriale, styrelsen har udarbejdet, dels ved at læse denne vejledning

grundigt igennem og dels ved at orientere jer på Energistyrelsens hjemmeside. Det vil sikre, at I er forberedt godt på opgaven og er klar over, hvilke regler der gælder. Hvis I derefter er i tvivl om noget, er I også altid velkomne til at kontakte Energistyrelsen.

Administratoren vil være Energistyrelsens primære kontaktperson, når der skal udveksles oplysninger mellem Energistyrelsen og projektet. Det er derfor vigtigt, at du som administrator holder dig orienteret om nyt i sagen. Det gælder ikke mindst i perioden efter du har indsendt ansøgningen, og mens vi gennemgår den. Vi oplever tit, at der mangler oplysninger eller er uklarheder i en ansøgning. Hvis Energistyrelsen har spørgsmål til ansøgningen eller behøver yderligere dokumentation, skal vi kunne komme i kontakt med dig. Du vil modtage en mail fra os, når der er nyt til dig på tilskudsportalen om projektet.

Læs mere om indsendelse af ansøgning i afsnit 2.10

Efter et tilsagn om tilskud er det også dig, som skal sørge for at indhente underskrifter fra jeres bredbåndsudbydere og eventuelt revisor (hvis tilsagnet er på 500.000 kr. eller derover), hvorefter du på projektets vegne kan acceptere afgørelsen.

Når projektet er afsluttet, og alle adresser har fået adgang til nettet, kan netejer ansøge om udbetaling af tilskuddet. Se nærmere i afsnit 5.

Afsluttende rapport fra administrator

I forbindelse med udbetalingsanmodningen skal du som administrator, eventuelt i samarbejde med andre deltagere i sammenslutningen og med bredbåndsudbyderen, udarbejde en rapport om projektet, der skal være egnet til offentliggørelse. Formålet med rapporten er blandt andet at videregive sammenslutningens (foreningens) erfaringer fra projektet til senere ansøgere.

Rapporten kan fx indeholde en beskrivelse af situationen før etableringen, hvordan sammenslutningen greb projektet an, erfaringer (gode eller dårlige) fra arbejdet med projektet, beskrivelse af samarbejdet mellem sammenslutningen, bredbåndsudbydere og kommune, valg af teknologi og opnåede resultater.

Endelig skal du som projektadministrator for sammenslutningen i forbindelse med rapporten bekræfte, at projektet er gennemført som ansøgt og er afsluttet. Det vil sige, at alle tilskudssøgende adresser har fået etableret netadgang helt ind til den enkelte bolig/virksomhed/sommerhus med et forbindelsesstik inde i huset.

Fuldmagter

Når I indsender jeres ansøgning, skal der vedlægges fuldmagter fra alle de tilskudssøgende adresser.

Energistyrelsen har udarbejdet en skriftlig fuldmagt, som **skal** benyttes, når I laver aftaler om, hvem der vil deltage i projektet og indsendes sammen med ansøgningen. Fuldmagten er vedlagt som bilag 1 i denne vejledning og kan også hentes på vores [hjemmeside](#). Alle fuldmagter skal være underskrevet af ejeren af den adresse, som der søges tilskud til. Det er således ikke nok, at fuldmagten er underskrevet af fx en lejer på adressen.

Bemærk, at det er obligatorisk at benytte Energistyrelsens fuldmagt. I kan således ikke, som i tidligere ansøgningsrunder, indsende jeres egne fuldmagter.

Formålet med fuldmagten er at give projektadministrator tilladelse til at repræsentere alle de individuelle tilskudssøgende adresser. Fuldmagten skal samtidigt sikre, at alle i sammenslutningen har bekræftet deltagelse i projektet. er klar over, hvad de forpligter sig til i forbindelse med ansøgningen, særligt i forhold til egenbetaling, samt at man giver adgang til at etablere forbindelsesstik inde i boligen/virksomheden/sommerhuset og til eventuelt gravearbejde på grunden.

Hvis det senere viser sig, at en eller flere adresser alligevel ikke ønsker at deltage i et projekt, som har fået tilsagn om tilskud, vil det kunne betyde, at tilskuddet bliver mindre eller helt bortfalder. Hvis der sker ændringer efter tilsagn om tilskud, skal I med det samme ansøge Energistyrelsen om en ændring af projektet. Læs mere i afsnit 2.14.

Det er vigtigt at understrege, at Energistyrelsen ikke har et ansvar i forhold til projektets aftalegrundlag. Der kan være forhold i projektet, som ikke er omfattet af den obligatoriske fuldmagt, og det er derfor op til partnerskabet at sikre, at aftalegrundlaget for projektet er fyldestgørende og bindende. Energistyrelsen har ikke ansvar for eventuelle fejl og mangler som følge af fuldmagten.

Hvis sammenslutningen er en allerede etableret forening, fx en grundejerforening, er det i nogle tilfælde ikke nødvendigt at indhente fuldmagter fra de enkelte adresser. Det kræver til gengæld, at der indsendes dokumentation for, at adresserne, som ønsker at søge tilskud, er medlemmer af foreningen, og at foreningen har mandat til at søge på medlemmernes vegne. Hvis I er i tvivl, kan I kontakte Energistyrelsen for yderligere vejledning.

2.4 Afgrænsning af projektområde

Når I skal afgrænse et projektområde, kan I benytte jer af Energistyrelsens [bredbåndskort](#) til at afgøre, hvilke adresser som skal indgå i projektområdet.

Der skal være mere end én adresse i et projektområde, men der er ingen øvre grænse for, hvor stort projektområdet kan være.

Adresserne i projektområdet skal være geografisk sammenhængende. Alle tilskudsberettigede adresser inden for projektområdet skal indgå i projektet enten

som 'tilskudssøgende' eller som 'ikke tilskudssøgende'. Det samlede antal tilskudsberettigede adresser inden for et projektområde kalder vi 'mulige adresser'.

Det har betydning for projektets pointscore, hvor mange af de 'mulige adresser', som søger tilskud. Jo flere tilskudssøgende adresser ud af det samlede antal mulige adresser i projektområdet, jo bedre pointscore opnår jeres projekt.

Hvornår er et område geografisk sammenhængende?

Energistyrelsen har fastsat en række kriterier for, hvornår adresser betragtes som sammenhængende.

Overordnet betyder et geografisk sammenhængende område, at alle tilskudssøgende adresser i et projekt skal kunne nås uden at springe nogen tilskudsberettigede adresser over inden for projektområdet. Det betyder, at alle tilskudsberettigede adresser, som passeres, hvis man følger vejene i området, skal medregnes i projektområdet. Hvis adressen ikke ønsker at søge om tilskud fra bredbåndspuljen, skal adressen tælles med i projektområdet som mulig adresse, men skal indgå i projektet som ikke tilskudssøgende. Til gengæld kan I godt springe adresser over, der har god dækning (de hvide prikker). Det vil sige, at I kan fortsætte jeres projekt på den anden side af nogle adresser, der ikke er tilskudsberettigede. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I se en række eksempler på, hvilke adresser der skal medregnes i et projektområde.

Bemærk, at et sammenhængende område kan være forskelligt afgrænset alt efter, om I får lagt kabler eller får dækning via trådløs teknologi. Hvis I vælger en trådløs teknologi, vil det område, der kan nås med udrulningen, være de adresser, hvor der er direkte sigt mellem mast og bygning. I sådanne tilfælde, vil det være muligt at have veje med i projektet, der ikke hænger direkte sammen, men som alle kan dækkes fra masten.

Læs nærmere om valg af teknologi i afsnit 2.5.

Hvis I bliver i tvivl om, hvordan området bør afgrænses, kan Energistyrelsen svare på spørgsmål. Vær opmærksom på, at Energistyrelsen ikke kan godkende en ansøgning, hvis projektområdet ikke er reelt geografisk sammenhængende. Alle de tilskudsberettigede adresser fra Energistyrelsens kortlægning, som ligger inden for projektområdet, skal medregnes i projektet, enten som tilskudssøgende eller som ikke tilskudssøgende. Ansøgninger, som ikke opfylder kravet, vil skulle ændres for ikke at blive afvist.

Hvis Energistyrelsen vurderer, at området ikke er sammenhængende, eller at alle relevante adresser ikke er talt med, vil styrelsen tage kontakt til projektet.

Når I fastsætter projektområdet, er det en god idé, at I har sat jer ind i de kriterier, ansøgningen bliver vurderet ud fra. Kriterierne er fastsat i pointmodellen. Læs mere

om pointmodellen i afsnit 2.12. Det samlede antal adresser i projektet, tilslutningsprocenten og antallet af dårligst dækkede adresser har blandt andet betydning (Kriterie 1 og 2 i pointmodellen), hvorfor det er vigtigt at få lavet så optimal en afgrænsning som muligt.

Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbyder

Når I har valgt teknologi og udbyder efter annoncering af jeres projekt på Energistyrelsens hjemmeside, kan I lægge jeres endelige plan for projektet.

Læs mere om annoncering i afsnit 2.7.

I forbindelse med den endelige plan for projektet kan det være relevant at justere det sammenhængende område, som I ønsker at have med i projektet. Det kan fx være, at valg af en trådløs teknologi gør, at I kan dække veje, som I ikke ellers havde overvejet at få med i projektet. Det kan også være, at dialogen med bredbåndsudbydere fører til andre ændringer af projektområdet. En eventuel opdatering af Energistyrelsens bredbåndskort over ansøgningsberettigede adresser kan ligeledes have betydning for projektområdet.

Det væsentligste er, at I tæller alle adresser indenfor projektområdet med, når I skal opgøre antallet af mulige adresser i jeres ansøgning.

Vær opmærksom på, at hvis I ændrer væsentligt på antallet af adresser eller placeringen af området, vil der være brug for en ny annoncering.

2.5 Valg af teknologi

I kan frit vælge, hvilken teknologi – eller kombination af teknologier – I vil bruge. Det skal dog være teknologier, der reelt kan give meget høje hastigheder for både download og upload. Konkret skal det etablerede net kunne give mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. Der skal være tale om stabile, oplevede hastigheder, som kan fås indendørs.

EU-reglerne om statsstøtte til udrulning af bredbånd⁴ bestemmer, at man kan vælge mellem følgende teknologier:

- Fibernet, dvs. fibernet hele vejen til adressen.
- Kobbernet, der opgraderes, så et højhastighedsnet med fx fiber bygges ud til et gadeskab og dermed kommer tættere på adressen, og hvor forbindelsen fra gadeskab til adressen sker over kobbernettet.

⁴ Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

- Opgraderede kabel-tv-net, dvs. kabel-tv-net, der kan give høje hastigheder ved at bruge standarder som CMTX og DOCSIS 3.0 eller senere standarder.
- Avancerede trådløse net, fx faste trådløse forbindelser. 4G-mobilnet (også kaldet LTE) er også en mulighed, hvis den nødvendige kvalitet og hastighed kan sikres på de enkelte adresser i projektet.

I skal være opmærksomme på, at der ved kablede forbindelser skal der være etableret netadgang helt ind til den enkelte bygning og etableret forbindelsesstik i huset. Det er ikke nok, at der er lagt netadgang til skellet.

Hvis I ønsker at bruge mobilteknologi, skal I være opmærksomme på, at det ikke vil være muligt, hvis der i samme område blev stillet dækningskrav i tilladelser til mobilnet i forbindelse med auktionen over 1800 MHz-frekvensbåndet i 2016. Det vil heller ikke være muligt at anvende mobilteknologi i puljeprojekter i områder, hvor der blev stillet dækningskrav ved auktionen over 700, 900, og 2300 MHz-frekvensbåndene, som blev gennemført i 2019.

Du kan finde mere information om dækningskravene i 1800 MHz-auktionen og i 700- 900- og 2300 MHz-auktionen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Bemærk, at valget af teknologi kan have betydning for, hvordan jeres projekt-område kan afgrænses, jf. afsnit 2.4.

2.6 Egen- og medfinansiering

Bredbåndspuljen kan højst give tilskud på 100.000 kr. i gennemsnit pr. adresse. Bredbåndsudbyderens investering i projektet, borgere og virksomheders egenbetaling samt et eventuelt tilskud fra kommunen kan være med til at gøre det ansøgte gennemsnitlige tilskud pr. adresse mindre.

For hver adresse som deltager i jeres projekt, skal projektet selv betale en egenbetaling på mindst 4.000 kr. inkl. moms. I vælger selv, hvordan egenbetalingen findes. Det kan være ved, at ejeren af hver enkelt adresse selv betaler mindst 4.000 kr. Det kan være, at nogle adresseejere fx betaler 6.000 kr. og andre kun 2.000 kr., så det i gennemsnit giver mindst 4.000 kr. Den enkelte adresseejers egenbetaling skal fremgå af den underskrevne fuldmagt.

Det er således en mulighed, at en deltagende borger eller virksomhed lægger et større beløb, som dækker flere adresser, så andre adresseejere ikke behøver at betale eller kan nøjes med et mindre beløb. Det kan også være foreningen, som betaler via sin formue.

Endelig er det muligt at regne bidrag fra private fonde eller andre typer af private sponsorater med i egenbetalingen.

Bidrag fra bredbåndsudbyderen og et eventuelt tilskud fra kommunen kan ikke medregnes som egenbetaling. Det gælder også bidrag fra en eventuel virksomhed koncernforbundet med bredbåndsudbyderen, da koncerner som udgangspunkt anses som samlede økonomiske og juridiske enheder.

Hvis I vælger at betale mere end 4.000 kr. i gennemsnit pr. adresse, vil det betyde, at projektet får tildelt point i den pointmodel, som Energistyrelsen vurderer ansøgningerne ud fra. Jo højere egenbetaling, jo flere point tildeles projektet. I kan få point for en ekstra egenbetaling på op til 10.000 kr. pr. adresse. Jo flere point et projekt har, jo større sandsynlighed er der for at opnå tilskud. I kan læse nærmere om pointmodellen i afsnit 2.12.

En kommune kan vælge at være med til at finansiere et projekt. Vi anbefaler, at projektet tidligt i forløbet kontakter kommunen og hører nærmere om denne mulighed. Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Nogle kommuner har en kontaktperson, som har særlig viden om bredbåndsprojekter, og som I derfor med fordel kan tage kontakt til.

I kan finde en liste over kontaktpersoner på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Selvom jeres kommune eventuelt ikke optræder på listen endnu, kan I alligevel prøve at kontakte kommunen. I afsnit 3 kan I læse mere om kommunens muligheder for at støtte et projekt.

Bredbåndsudbyderne er med til at finansiere projekterne ved at give attraktive tilbud på at gennemføre projektet i konkurrence med andre bredbåndsudbydere.

Når en kommune vælger at medfinansiere et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens finansiering bliver nemlig trukket fra den gennemsnitlige samlede pris pr. tilskudssøgende adresse, når der skal gives point i pointmodellens kriterie 5. Det samme gælder den del af finansieringen, bredbåndsudbyderen selv bidrager med.

2.7 Annoncering af projekter

For at kunne få tilskud fra bredbåndspuljen skal et projekt først annonceres på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Projektet skal være annonceret i mindst tre uger. Annonceringen giver alle bredbåndsudbydere mulighed for at give jer et tilbud, så I kan vælge det tilbud, der er bedst for jeres projekt. I må ikke indgå aftale med en bredbåndsudbyder, inden projektet har været annonceret, og fristen angivet i annonceringen er udløbet.

Det kan være en fordel at annoncere projektet i mere end tre uger, så udbyderne har ekstra god tid til at komme med tilbud. På Energistyrelsens hjemmeside vil det fremgå, hvornår I senest skal annoncere et projekt for at kunne nå at ansøge om tilskud fra bredbåndspuljen i 2019. Vi vil så vidt muligt fastsætte datoen 4-5 uger før ansøgningsfristen, sådan at der, efter de 3 uger, hvor projektet som minimum skal

være annonceret, er 1-2 uger til at gennemgå eventuelle modtagne tilbud, vælge udbyder, tilrette projektet og indgå en endelig aftale med en bredbåndsudbyder. Udbyder kan have mange aftaler, som skal indgås eller justeres i løbet af de sidste to uger inden ansøgningsfristen. Derfor anbefaler vi, at I går i gang med annonceringen så hurtigt som muligt og afsætter god tid efter udløbet af jeres annoncering til at få ansøgningen gjort færdig.

Projekter, der blev annonceret til 2016-, 2017 eller 2018-puljerne, og som ikke fik tilskud, skal annonceres igen for at ansøge om tilskud fra bredbåndspuljen i 2019. Husk at sætte jer ind i de ændrede vilkår for 2019-puljen, som kan betyde, at I er nødt til at justere jeres projekt.

Ud over annonceringen på Energistyrelsens hjemmeside anbefales det, at I også selv gør forskellige udbydere opmærksomme på, at I gerne vil gennemføre et projekt, og hører dem om, hvad der skal til, for at de vil give tilbud på projektet. Udbyderne har fået mulighed for at oplyse en kontaktperson, som I kan kontakte.

I kan finde listen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Hvordan annoncerer vi vores projekt?

I praksis sker annonceringen ved at indtaste nogle få oplysninger om projektet på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Annonceringen skal som minimum indeholde oplysninger om, hvor projektet geografisk er placeret, og hvor mange adresser I cirka forventer, der ønsker at deltage i projektet, samt angive en kontaktperson, som udbyderen kan henvende sig til for at få yderligere oplysninger om projektet og sende tilbud til. I behøver ikke at have en detaljeret projektplan på dette tidspunkt i processen.

Ændrer antallet af adresser sig væsentligt i løbet af annonceringen, skal I kontakte Energistyrelsen for at få opdateret jeres annoncering. Annonceringen kan ændres så mange gange, der er behov for det, men I skal være opmærksomme på, at der ved væsentlige ændringer vil blive fastsat en ny frist på 3 uger. Annonceringen kan ikke ændres, når fristen for annoncering angivet på vores hjemmeside er udløbet.

Hvis I på forhånd er i tvivl om, hvor mange adresser der skal indgå i det endelige projekt, kan I også vælge at annoncere flere projekter sideløbende. Det endelige projekt, der ansøges om tilskud til, skal stort set svare til det annoncerede med hensyn til antallet af tilskudssøgende adresser.

Når I fastsætter antal forventede adresser, kan I med fordel angive et interval af adresser fx 60-70 adresser i stedet for et præcist antal. Så er der plads til lidt justeringer, hvis der kommer fra- eller tilmeldinger lige op til ansøgningsfristen.

Bemærk, at selvom en adresse godt kan indgå i flere annoncerede projekter, så kan en adresse kun indgå i én ansøgning.

Det er et krav, at annonceringen er teknologineutral. Derfor må I ikke have valgt en teknologi på forhånd, når I annoncerer projektet. Undlad derfor fx ordet fiber både i jeres projekttitel og beskrivelse af projektet. Forskellige teknologier kan give høje og stabile hastigheder. Se nærmere i afsnit 2.5 om valg af teknologi.

Energistyrelsen offentliggør dagligt en liste over annoncerede projekter på styrelsens hjemmeside, hvis der er kommet ny projekter til, så udbydere kan få et samlet overblik over projekter, de kan give tilbud på.

2.8 Valg af bredbåndsudbydere

Når tidsfristen på jeres annoncering er udløbet, kan I på baggrund af de tilbud, I har modtaget fra bredbåndsudbydere vælge, om I vil indgå aftale om et partnerskab og gå videre med projektet.

I må ikke indgå aftale med en bredbåndsudbydere, før annonceringen af projektet er udløbet. Det vil sige tidligst dagen efter den frist, I har sat for at modtage tilbud, som fremgår af annonceringslisten.

Har I ikke modtaget noget tilbud, kan I eventuelt selv prøve at tage kontakt til relevante bredbåndsudbydere og fortælle om jeres projekt. I kan se en liste over kontaktpersoner hos bredbåndsudbydere på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Læs nærmere om partnerskabsaftalen i afsnit 2.9.

Til orientering kan det nævnes, at der ikke stilles krav til, hvad der er en bredbåndsudbydere. Der kan være tale om velkendte nationale, regionale eller lokale selskaber med forskellige typer af bredbåndsprodukter, eller helt nye selskaber, der fx stiftes til netop det konkrete projekt. Selskabet kan være kundeejet, aktieselskab osv.

Begrebet bredbåndsudbydere dækker over selskaber med alle typer bredbånds-teknologier, fx antenneforeninger, fiberselskaber, udbydere af fast trådløst bredbånd mv.

Det har ikke betydning for ansøgningen, hvem der ejer selskabet. I kan fx vælge selv at eje og drive nettet efter etablering. I så fald bliver I selv bredbåndsudbydere, men I skal være opmærksomme på, at der stilles en lang række krav fx at give andre udbydere adgang til det støttede net. Disse krav kræver en høj grad af teknisk og økonomisk viden, som I enten selv skal have, eller som I vil skulle købe som konsulenttjenester.

Tilskud udbetales til ejeren af nettet, efter projektet er gennemført, eller eventuelt i rater efterhånden som projektet gennemføres. Hvis jeres sammenslutning selv vil eje nettet, skal I derfor også sørge for finansiering, indtil tilskuddet udbetales.

I afsnit 5 kan I se mere om, hvilke omkostninger som er tilskudsberettigede.

Når I har set, hvad der kommer af forskellige tilbud, er det op til jer at vælge det tilbud, der er bedst for jer i forhold til hastigheder, priser, hvor hurtigt projektet kan gennemføres osv.

2.9 Partnerskabsaftale

Når I har valgt, hvilken bredbåndsudbyder I vil arbejde sammen med, skal I lave en partnerskabsaftale.

Partnerskabsaftalen indgås mellem sammenslutningen af borgere og virksomheder, bredbåndsudbyderen og eventuelt den lokale kommune (hvis den har valgt at deltage i projektet). Her bør de forskellige roller beskrives, og hvem der har ansvar for hvad, herunder hvem der ejer det færdigetablerede net.

Nogle funktioner er givet på forhånd. Det er kun sammenslutningen eller kommunen, der kan sende ansøgningen ind, og det er ejeren af det etablerede net, der kan få tilskuddet udbetalt og skal opfylde krav om åben engrosadgang til infrastrukturen (læs om udbetaling i afsnit 5 og åben engrosadgang i afsnit 4.1).

Partnerskabsaftalen skal give sammenslutningens repræsentant eller kommunen fuldmagt til at indsende ansøgningen på partnerskabets vegne.

Endelig skal aftalen indeholde en bekræftelse på, at det net, hvortil der søges om tilskud, ikke allerede er etableret med en hastighed, som overstiger 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload, og at projektet ikke vil blive gennemført, hvis der ikke opnås tilskud. Det betyder, at man skal have fået tilsagn om tilskud, før man påbegynder etablering/opgradering af bredbåndsnettet i overensstemmelse med tilsagnet, og at tilsagnet skal være nødvendigt for projektets gennemførelse.

På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I se, hvilke forhold vi i øvrigt anbefaler, at partnerskabsaftalen redegør for.

Erfaringen fra de tidligere ansøgningsrunder viser, at kommuner typisk deltager i projekter med finansiering uden at indgå som en formel del af partnerskabet. Hvis det er tilfældet, er det tilstrækkeligt, at kommunens tilsagn om tilskud er vedlagt ansøgningen. I kan finde en skabelon til brug for kommunens tilsagn om tilskud på [hjemmesiden](#). Kommunen behøver i disse tilfælde ikke at være medunderskriver af partnerskabsaftalen. Læs mere om kommunens muligheder for at støtte bredbåndprojekter i afsnit 3.

Partnerskabsaftalen skal vedlægges ansøgningen. Det er vigtigt, at aftalen er underskrevet af alle parter.

Budget

Bredbåndsudbyderen skal udarbejde et budget for projektet. Budgettet vil ofte indgå som en del af partnerskabsaftalen.

Budgettet skal som minimum indeholde oplysninger om:

- Samlede omkostninger for etablering (ex. moms).
- Samlede egenbetaling (tydelig angivelse af om det er ex. eller inkl. moms).
- Bredbåndsudbyders egen investering i nettet (ex. moms).
- Evt. bidrag fra kommunen.
- Evt. sponsorater eller lignende (dette kan også være en del af egenbetalingen) (tydelig angivelse af om det er ex. eller inkl. moms).

Bemærk, at tilskuddet fra en kommune ikke er omfattet af moms. Kommunens tilskud skal derfor angives som et faktisk beløb.

Det vil være en fordel, men er ikke et krav, at budgettet opbygges på samme måde, som det senere skal indskrives på portalen. Bredbåndsudbyderen kan på Energistyrelsens hjemmeside finde en skabelon til [budgettet](#).

Bemærk også, at bidrag fra bredbåndsudbyderen og et eventuelt tilskud fra kommunen ikke kan medregnes som egenbetaling. Det gælder også bidrag fra en eventuel virksomhed koncernforbundet med bredbåndsudbyderen, da koncerner som udgangspunkt anses som samlede økonomiske og juridiske enheder.

Hvis partnerskabet har modtaget eller vil modtage anden statsstøtte til det ansøgte bredbåndsprojekt, skal dette fremgå af budgettet. Budgettet skal således indeholde oplysninger om navnet på den støttetildelende myndighed, det eksakte støttebeløb, og hvilke støtteberettigede omkostninger, som støtten vedrører. Det skyldes, at Energistyrelsen på grund af EU-regler er forpligtet til at sikre, at den samlede støtte til projektet ikke overstiger en grænseværdi på 70 mio. EUR. Vi har endnu ikke set et projekt i tilnærmelsesvis den størrelse. Energistyrelsen har endvidere en oplysningspligt i forhold til også lavere grænseværdier, som betyder, at vi er nødt til at indhente oplysninger om anden støtte til projektet.

2.10 Hvordan søger vi om tilskud?

Ansøgninger om tilskud skal sendes via [Energistyrelsens tilskudsportal](#).

Energistyrelsen har udviklet en guide til brug af tilskudsportalen, som I kan finde på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Guiden forklarer jer, hvordan I skal udfylde de forskellige felter, og hvad I skal være opmærksomme på undervejs. Det er en fordel at have guiden ved siden af sig, når man udfylder ansøgningsskemaet.

Ansøgere skal bruge Nem-id til at logge på tilskudsportalen og oprette sig som bruger. Det kan enten være en privat signatur, eller det kan være en medarbejdersignatur, hvis du fx repræsenterer en kommune, eller hvis sammen slutningen er registreret som en virksomhed (har et CVR-nummer).

Hvis du ikke har haft et Nem-id eller en medarbejdersignatur før, kan det tage lidt tid at blive oprettet og få nøglekort leveret første gang. Gå derfor i gang med forberedelserne i god tid.

Den person, som indsender projektets ansøgning via tilskudsportalen, bliver som udgangspunkt projektets administrator. Der er imidlertid mulighed for at indsætte en anden projektdeltager som administrator efterfølgende. Se nærmere i guiden til tilskudsportalen. Læs mere om hvad det indebærer at være projektets administrator i afsnit 2.3.

Oplysninger, der skal være med i ansøgningen

Følgende oplysninger skal fremgå af ansøgningen, når den sendes via tilskudsportalen:

- Hvem der er kontaktperson for projektet i forhold til Energistyrelsen.
- Hvilke adresser der er med i projektet. Husk, at adresserne skal ligge i et geografisk sammenhængende område, og at oplysninger om adresserne skal gives ved hjælp af [Energistirelsens bredbåndskort](#).
- Hvilke(n) kommune(r) projektet ligger i.
- Projektets start- og afslutningsdato, dvs. hvornår etableringen af nettet forventes påbegyndt, og hvornår etableringen af nettet forventes på plads hos alle projektets adresser.
- Partnerskabsaftalen mellem sammenslutningen, bredbåndsudbyderen og eventuelt kommunen vedlægges.
- Et budget for projektet over de samlede tilskudsberettigede omkostninger jf. afsnit 5 vedlægges. En eventuel investering fra bredbåndsudbyderen skal indgå i det oplyste budget. Budgettet kan eventuelt sendes som en del af partnerskabsaftalen.
- Oversigt over og dokumentation for hvorledes egenbetalingen for adresserne vil blive finansieret.
- Hvis kommunen kun deltager med finansiering, vedlægges kommunens tilsagn om tilskud.
- Fuldmagter fra alle ansøgende adresser, der bekræfter at du må ansøge om tilskud på deres vegne, hvilken egenbetaling de bidrager med, samt at de er indforstået med at få etableret netadgang med forbindelsesstik i huset. Fuldmagten skal være givet på Energistirelsens standardfuldmagt, som du finder i bilag 1 eller på Energistirelsens hjemmeside. Der skal indtastes oplysninger om den samlede pris for etableringen af nettet, jf. bredbåndsudbyderens budget, hvor meget egenfinansiering inkl. moms der bidrages med i gennemsnit pr. adresse, hvor meget din kommune

eventuelt bidrager med af medfinansiering, og hvor meget bredbåndsudbyderen selv investerer i projektet.

- Annonceringsnummeret skal også indtastes. Nummeret fremgår af den e-mail kvittering I fik, da projektet blev annonceret. Med angivelse af nummeret bekræfter I, at projektet har været annonceret i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside, og at valget af bredbåndsudbyder er sket efter annonceringen.

2.11 Frister i ansøgningsproces

Der er tre frister, I skal være opmærksomme på:

- **Frist for at gøre indsigelser over kortlægningen**
Hvis I mener, dækningsoplysningerne (farven på prikken) på adresser i projektområdet ikke er korrekte, skal Energistyrelsen have besked senest denne dato.
- **Annonceringsfrist**
Jeres projekt skal være annonceret allersenest denne dato, men gerne før.
- **Ansøgningsfrist**
Frist for at indsende ansøgninger til Energistyrelsen. Ansøgninger skal være fuldstændige og korrekte, dvs. alle de krævede bilag og oplysninger skal indgå, og annonceringen skal være gennemført i mindst 3 uger.

Fristerne fremgår af [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Vi anbefaler, at I annoncerer i god tid inden annonceringsfristen, så I også har god tid til at indgå aftale med en bredbåndsudbyder, eventuelle justeringer af projektet og genannoncering. Når I er klar til at ansøge, er det en god idé ikke at vente til den sidste aften med at udfylde og sende ansøgningen. Hvis der skulle opstå spørgsmål eller problemer i forbindelse med ansøgningen, vil det være en fordel at have tid til at drøfte spørgsmål indenfor partnerskabet eller få fat i Energistyrelsen.

2.12 Vurdering af projektansøgningen

En ansøgning kan kun indeholde ét sammenhængende projektområde. En kommune eller sammenslutning kan godt søge om flere forskellige projektområder, der ikke overlapper. Hvert projektområde skal have sin egen ansøgning. Hver ansøgning behandles for sig af Energistyrelsen.

Vær opmærksom på, at en adresse kun kan indgå i én projektansøgning. Indeholder en ansøgning en eller flere adresser, som allerede indgår i en anden ansøgning, vil Energistyrelsen kontakte projekterne med henblik på en justering af projekterne. Hvis der fortsat er adresser, der indgår i flere ansøgninger, vil disse blive fjernet fra den senest modtagne ansøgning, som derefter behandles med de ændringer, dette har medført.

Når ansøgningsfristen er udløbet, gennemgår Energistyrelsen ansøgningerne. Ansøgningerne skal opfylde alle krav, der er nævnt ovenfor, fx om hvilke oplysninger der skal være med i ansøgningen, og at adresserne i projektet skal være tilskudsberettigede og fremgå af Energistyrelsens bredbåndskort.

Hvis en ansøgning ikke indeholder de relevante oplysninger, eller der søges tilskud til ikke tilskudsberettigede adresser, kan ansøgningen afvises. Energistyrelsen vil dog først kontakte projektet med henblik på afklaring af ansøgningen.

Bemærk at bredbåndskortet ændres i løbet af ansøgningsperioden. I skal derfor sikre, at jeres adresseliste er i overensstemmelse med det senest opdaterede kort.

Pointmodellen

Ansøgningerne behandles ud fra en objektiv pointmodel. Pointmodellen giver point til projektet ud fra seks kriterier:

Kriterie	Vægt
Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s <i>Giver point for antal røde og gule adresser i forhold til antallet af mulige adresser i projektområdet. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis alle adresser deltager.</i>	25 pct.
Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s <i>Giver point for antal røde adresser i forhold til antallet af mulige adresser i projektområdet. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis alle adresser er røde og deltager.</i>	25 pct.
Andel af landzoneadresser i land- og yderkommuner <i>Giver point for antallet af deltagende landzoneadresser, hvis disse ligger i en land- eller yderkommune. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis alle deltagende adresser er landzoneadresser.</i>	15 pct.
Projektets størrelse <i>Giver point for antal tilskudssøgende adresser. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis projektet har 50 adresser eller flere.</i>	10 pct.
Totalprisen pr. tilslutning <i>Giver point for en lav gennemsnitlig etableringspris, når evt. tilskud fra kommunen og bredbåndsudbyderens egen investering er fratrasket. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis prisen er 10.000 kr, eller lavere pr. adresse.</i>	10 pct.
Egenbetaling <i>Giver point for ekstra gennemsnitlig egenbetaling ud over de obligatoriske 4.000 kr. 0-100 point.</i> <i>Max. point, hvis, der ud over de 4000 kr., betales ekstra 10.000 kr. eller mere pr. adresse.</i>	15 pct.

I skal være opmærksomme på, at når man får point i et kriterium, skal pointene vægtes med den procent, som fremgår af anden kolonne i skemaet. De vægtede

pointtal er dem, som lægges sammen, når Energistyrelsen beregner projektets samlede pointtal.

Eksempel:

Et projekt består af 50 adresser og får dermed maksimum point i kriterium 4, det vil sige 100 point. Kriteriet vægtes med 10 %. Det vægtede pointtal bliver dermed $100 \cdot 10 \% = 10$.

I behøver ikke selv udregne pointene for de enkelte kriterier. På [Energistylens hjemmeside](#) ligger et skema, hvor I kan indtaste tallene fra jeres eget projekts budget og se, hvor mange point I vil opnå. I kan også prøve at ændre på de enkelte elementer, fx forhøje egenbetalingen og se, hvordan det påvirker pointscoren.

Ranglistning af ansøgninger

Når ansøgningsfristen er udløbet, og Energistyrelsen har gennemgået og vurderet ansøgningerne, ranglister Energistyrelsen dem efter det antal point, de får i pointmodellen. Der gives tilskud til projekter fra toppen af listen, indtil alle ansøgninger er imødekommet, eller indtil der ikke er yderligere midler i den årlige pulje. Hvis der er ansøgt om flere midler, end der er i den årlige pulje, vil der først blive givet fuldt tilsagn om tilskud så langt ned af listen, som det er muligt.

Hvis en ansøgning ikke kan imødekommes fuldt ud, fordi midlerne i årets pulje er anvendt, vil Energistyrelsen vurdere, om det er relevant at give ansøgeren tilbud om at få et tilsagn om delvist tilskud. Det vil primært afhænge af, hvor stor forskel der er mellem det ansøgte beløb og de resterende tilskudsmidler. Projektet vil i givet fald få en kort frist til at beslutte, om projektet alligevel kan gennemføres som planlagt, men med øget egen- og medfinansiering på grund af det lavere tilskud.

Hvis projektet ikke ønsker delvis finansiering, går Energistyrelsen videre i rækkefølgen og giver helt eller delvist tilsagn om tilskud afhængig af størrelsen af det tilskud, der er søgt, og den restpulje af midler, der er tilbage. Hvis der er flere ansøgninger, efter midlerne i den årlige pulje er brugt op, vil de resterende ansøgninger få afslag.

2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?

Energistyrelsen giver tilsagn eller afslag hurtigst muligt efter ansøgningsfristen. Processen vil senest være afsluttet inden udgangen af året.

Når et projekt har modtaget tilsagn om tilskud og accepteret tilsagnet, kan arbejdet med etablering af nettet påbegyndes. I afsnit 4 kan I læse mere om, hvilke krav der stilles til nettet, og i afsnit 5 om hvilke omkostninger der gives tilskud til, og hvordan der søges om udbetaling af tilskud, herunder kravene til regnskab.

2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet

Projekter skal som udgangspunkt gennemføres, som det er beskrevet i ansøgningen og tilsagnet om tilskud. Det er dog muligt at ansøge Energistyrelsen

om at ændre dele af projektet. Der skal være tale om mindre ændringer, der ligger inden for projektets formål og overordnede beskrivelse. Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt.

Det vil fx være muligt i mindre omfang at ændre på, hvilke adresser der medtages. Det er ikke muligt at øge antallet af adresser, der kan få tilskud, fordi tilskudsbeløbet ikke kan øges, efter tilsagnet er givet. Hvis nogle projektdeltagere falder fra, vil de imidlertid som udgangspunkt kunne erstattes af andre støtteberettigede adresser. Der skal fortsat være tale om det samme sammenhængende område (projektområdet).

Ønsket om ændring kan ikke forventes godkendt, hvis ændringen betyder, at projektet ikke ville have fået tilsagn om tilskud i første omgang. Det er ikke muligt at ændre på den gennemsnitlige egenbetaling efter ansøgningsfristen.

Bemærk, at en ændring af et projekt kan medføre, at tilskuddet, som der er givet tilsagn om, kan blive reduceret forholdsmæssigt, fx hvis det ændrede projekt har færre adresser eller færre udgifter. Tilskudsbeløbet vil aldrig kunne blive større end det, som der er givet tilsagn om, ligesom tilskudsprocenten (den andel af omkostninger, der gives tilskud til) heller ikke kan blive større.

Ønsket om ændringer skal sendes til Energistyrelsen hurtigst muligt og som minimum inden den i ansøgningen oplyste afslutningsdato for projektet. Det er vigtigt, at I er opmærksomme på, at I ikke kan vente med at sende ønsker om ændring, til projektet er afsluttet. Hvis projekter ikke gennemføres som aftalt, og hvis Energistyrelsen ikke kan godkende en ændring, kan tilskuddet falde helt eller delvist bort.

Ansøge om udsættelse

I tilsagnet er det angivet, hvornår jeres projekt skal være færdigt. Hvis projektet bliver forsinket, er det vigtigt, at I så hurtigt som muligt og senest inden den oplyste afslutningsdato ansøger Energistyrelsen om udsættelse af afslutningsdato. Ansøgningen skal indeholde en begrundelse for forsinkelsen samt ny forventet afslutningsdato. Hvis projektet ikke er færdig til afslutningsdatoen, eller Energistyrelsen ikke kan godkende en forlængelse, kan tilskuddet bortfalde helt eller delvist.

2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?

I kan finde den samlede information om puljen og kontaktpersoner for spørgsmål om puljen på www.ens.dk/bredbaandspulje.

Spørgsmål kan sendes til Energistyrelsen tele@ens.dk. Energistyrelsen vil løbende lægge spørgsmål og svar på hjemmesiden, hvis der er tale om spørgsmål, som vurderes at have en generel interesse.

3. Vejledning til kommuner

Som kommune kan I spille forskellige roller i forhold til de projekter, som ansøger om tilskud fra bredbåndspuljen.

Det vil være hensigtsmæssigt, at I i god tid har besluttet, hvordan og hvor meget kommunen vil involvere sig i bredbåndspuljen, herunder hvor i kommunen arbejdet med bedre bredbånd forankres. Det vil bl.a. være en hjælp for de lokale ildsjæle, der vil i kontakt med jer. I nogle kommuner er det en opgave, der forankres hos it- eller digitaliseringschefen, i andre i direktionssekretariatet og i andre igen i erhvervsudviklingsafdelingen. På vores hjemmeside lægger vi en liste over kommunernes kontaktpersoner. Hvis I ønsker at fremgå af denne liste, kan I kontakte Energistyrelsen.

I er også velkomne til at kontakte Energistyrelsen for dialog om, hvordan I kan komme i gang med processen i jeres kommune på bedste måde.

Dele information

Kommunen kan være med til at sørge for, at information om bredbåndspuljen er let tilgængelig for lokale parter, fx foreninger og borgere.

Overvej at gøre følgende for at dele information:

- Sørg for, at der er oplysninger om bredbåndspuljen på kommunens hjemmeside. I er velkomne til fx at henvise til Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/bredbaandspulje
- Skriv på jeres hjemmeside, om kommunen kan hjælpe lokale borgere og i så fald hvordan. Hav også tydelig information om, hvem man i givet fald skal kontakte.
- Send information om puljen og informationsmøder til lokale interessenter. Det kan være foreninger i kommunen, fx bylaug og grundejerforeninger, eller lokalambassadører m.v.

Koordinere indsats

Kommunen kan være med til at skabe kontakt mellem lokale ildsjæle eller hjælpe med at definere projektområder.

Give tilskud

Kommunen kan bidrage til finansieringen af et projekt med et tilskud. Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Når en kommune vælger at medfinansiere et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens finansiering bliver nemlig trukket fra den gennemsnitlige samlede pris pr. tilskudssøgende adresse, når der skal gives point i pointmodellens kriterie 5. Kommunens medfinansiering kan dermed forbedre et projekts chance for at opnå tilskud fra bredbåndspuljen.

Selvoms kommunen ikke ønsker at være aktiv deltager i et projekt som en del af partnerskabet, kan kommunen godt give tilskud. Kommunen skal da blot fremsende skriftligt tilsagn om kommunalt tilskud til den projektansvarlige, så det kan vedlægges i ansøgningen. Det vil være hensigtsmæssigt, at det af tilsagnet tydeligt fremgår, om tilskuddet er et fast beløb uanset projektets størrelse, eller om der gives tilskud pr. adresse og i så fald, om der er et maksimum antal af adresser, I støtter. På Energistyrelsens hjemmeside ligger en skabelon, I kan benytte til tilsagnet om tilskud.

I skal være opmærksomme på, at der ikke beregnes moms på et tilskud. Det beløb I skal oplyse, er således det konkrete beløb, kommunen giver. I bredbåndsudbyderens budget skal det fulde beløb fra kommunen fremgå.

Være projektejer

Den lokale efterspørgsel skal sikres, men kommunen kan godt være den, der driver projektet. Kommunen kan vælge en direkte deltagelse i et projekt ved selv at være initiativtager til projektet, indgå i partnerskabet og stå for indsendelse af ansøgning. I det tilfælde er der krav om, at kommunen også er med til at finansiere projektet.

4. Information til bredbåndsudbyder. Krav til det etablerede net

Der påhviler ejeren af bredbåndsnettet en række krav, som beskrives i det følgende. Som udgangspunkt vil det oftest være bredbåndsudbyderen, som ejer og driver bredbåndsnettet, men det kan også aftales, at det er sammenslutningen af borgere og virksomheder. I det tilfælde vil det være nødvendigt at organisere sig i en forening, der ejer nettet, som derfor bliver bredbåndsudbyder. Det skal fremgå af partnerskabsaftalen, hvem der ejer det etablerede bredbåndsnet.

4.1 Åben engrosadgang

Når projektet er gennemført, og nettet dermed er etableret og overholder de fastsatte hastighedskrav⁵, skal den bredbåndsudbyder, som ejer og driver det etablerede bredbåndsnet, give andre udbydere adgang til det pågældende net – en såkaldt åben engrosadgang. Dette indebærer, at andre udbydere skal have mulighed for at anvende det bredbåndsnet, der er etableret med støtte fra bredbåndspuljen, for at kunne levere tjenester til slutbrugere på det pågældende net.

Det bemærkes, at der skal gives adgang til hele det etablerede net. Dette indebærer både en adgang til accessnettet, der forbinder slutbrugerne til resten af bagvedliggende net, fx i en lokalcentral eller lignende, samt eventuelle mellemcentrale eller centrale dele af nettet, som er etableret i forbindelse med

⁵ Konkret skal nettet kunne give 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. Der skal være tale om stabile, oplevede hastigheder, som kan fås indendørs.

projektet. Hvis brug af eksisterende net indgår som en del af det samlede projekt, skal der også gives adgang til det eksisterende net.

Adgangen til bredbåndsnettet skal tilbydes til alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på ikke-diskriminerende og transparente vilkår (se mere herom nedenfor).

Der skal gives adgang til det etablerede bredbåndsnet i minimum 10 år regnet fra projektets færdiggørelse. Derudover skal nettet åbnes for andre udbydere efterhånden, som nettet etableres, dvs. at der også skal gives åben engrosadgang løbende i det omfang, den etablerede infrastruktur tages i brug, og at adgangen skal gives hurtigst muligt, inden nettet tages i drift. I de tilfælde, hvor bredbåndsudbyderen også leverer detailtjenester til slutbrugere, betyder det normalt, at der skal gives adgang mindst seks måneder inden, at sådanne detailtjenester iværksættes.

En bredbåndsudbyder kan på baggrund af en markedsundersøgelse gennemført af den uafhængige telemyndighed (Erhvervsstyrelsen) i forvejen være pålagt at give adgang til et net. I sådanne tilfælde skal priser og vilkår for adgang til det net, der er etableret med støtte fra bredbåndspuljen, være i overensstemmelse med de forpligtelser, som bredbåndsudbyderen er pålagt i henhold til den eller de konkrete markedsafgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen.

Åben engrosadgang

Som udgangspunkt fastsættes betingelser og vilkår for den åbne engrosadgang på baggrund af en kommerciel forhandling mellem bredbåndsudbyderen og øvrige udbydere.

Ved fastsættelse af rimelige priser for åben engrosadgang skal bredbåndsudbyderen have rimelig mulighed for at få dækket sine omkostninger, herunder en rimelig forrentning af den investerede kapital. Hvis bredbåndsudbyderen tilbyder urimelige vilkår, herunder priser, så vil den eller de udbydere, der ønsker adgang til det etablerede net, kunne klage til Energistyrelsen, der kan træffe afgørelse herom.

De nærmere regler for Energistyrelsens afgørelse findes i § 23 i bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2019. Afgørelsen vil blive truffet efter høring af Erhvervsstyrelsen.

Bredbåndsudbyderen skal tilbyde andre udbydere to netadgangsprodukter:

- 1) netadgang til et produkt fra et centralt punkt i nettet, samt

2) en decentral netadgang.⁶

Netadgang til slutbrugere, der i accessleddet er forbundet med kobber- eller fiberkabler, skal som minimum omfatte et bitstrømsprodukt fra et centralt punkt og frem til slutbrugeren, samt et fysisk netadgangsprodukt fra et decentralt punkt og frem til slutbrugeren. Det vil i praksis sige, at der decentralt skal gives netadgang til en sort fiber, hvis der er tale om en fiberforbindelse, og en delstrækning af rå kobber, hvis der er tale om en xDSL-forbindelse. Ved en bitstrømstjeneste leverer bredbåndsudbyderen transmissionskapacitet mellem en slutbrugers tilslutningspunkt til nettet og det punkt i nettet, hvor øvrige udbydere kan opsamle og overtage trafikken.

Netadgang til slutbrugere, der i accesleddet er forbundet med kabel-tv-net eller en trådløs forbindelse, skal som minimum omfatte et bitstrømsprodukt fra et centralt punkt i nettet og frem til slutbrugeren.

Når nettet er etableret, skal der kunne leveres produkter med hastigheder på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload til den enkelte slutkunde.

De ovenfor nævnte netadgangsprodukter skal tilbydes sammen med netadgang til de tillægsydelser (såkaldte accessoriske delelementer), der er nødvendige for, at andre udbydere reelt og på lige vilkår med bredbåndsudbyderen kan tilbyde detailprodukter til slutbrugere baseret på de tilbudte netadgangsprodukter. Det kan fx være samhusning, driftsstøttesystemer, bestillingssystemer, fejlretning, strømforsyning eller lignende.

Det skal understreges, at der her alene er tale om en eksemplificering af, hvad der kan forstås ved tillægsydelser, og at de nævnte eksempler derfor ikke er udtømmende. Afhængigt af den geografiske placering af det støttede net kan det fx være nødvendigt, at bredbåndsudbyderen også skal tilbyde et backhaul-produkt til et sted i nettet, hvor der er flere andre udbydere tilstede. Det gælder også, såfremt backhaul-strækningen ikke er en del af det støttede projekt.

Bredbåndsudbyderen skal sikre, at opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang sker redeligt, rimeligt og rettidigt. Det vil sige, at bredbåndsudbyderen er forpligtet til at tilbyde de relevante produkter på loyal vis og behandle kunder og eventuelle konkurrenter ordentligt.

Bredbåndsudbyderen må således navnlig ikke i administrationen af netadgangen indføre procedurer, kriterier, krav, definitioner eller andre tiltag, der er egnet til at forsinke, begrænse eller udelukke opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang, medmindre dette er sagligt begrundet i beskyttelsesværdige hensyn.

⁶ Der skal dog ikke tilbydes en decentral netadgang i det omfang, der er tale om en trådløs accessinfrastruktur, eller en accessinfrastruktur baseret på coax.

Ikke-diskriminerende vilkår

At netadgangen skal gives på ikke-diskriminerende vilkår indebærer, at bredbåndsudbyderen skal sikre, at alle udbydere, der anmoder om adgang til nettet, behandles lige, hvis forholdene er sammenlignelige. Dette indebærer, at samtlige udbydere, der ønsker adgang til nettet, skal tilbydes samme betingelser og vilkår, herunder pris, hvis forholdene er sammenlignelige.

Princippet om ikke-diskrimination gælder uanset, hvordan bredbåndsudbyderen definerer, strukturerer eller organiserer sin organisation, sine produkter eller lignende. Ikke-diskriminationsbegrebet forstås i overensstemmelse med begrebet i telelovens § 43.

Transparens

En betingelse om transparens skal sikre, at netadgangen til de relevante produkter foregår på en let, gennemskelig måde i forhold til priser, vilkår, tekniske forudsætninger og betingelser.

Bredbåndsudbyderen skal derfor i forbindelse med udbuddet af netadgangsprodukter:

- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om betingelser, vilkår og kommercielle forhold svarende til netadgangsaftaler indgået med interne og eksterne aftaleparter, herunder vilkår for levering og anvendelse, samt priser og tekniske forhold m.v.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til alle nødvendige oplysninger i forbindelse med indgåelse af aftaler om netadgang.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om ændringer i det eksisterende udbud af netadgangsprodukter og eventuelle nye netadgangsprodukter.

4.2 Passiv fysisk infrastruktur

Når et projekt gennemføres, vil der normalt udover de konkrete ledninger eller sendeudstyr blive etableret såkaldt passiv fysisk infrastruktur.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i henhold til graveloven⁷ som "*et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, fx rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne, pæle m.v.*"

⁷ Lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015.

I det omfang passiv fysisk infrastruktur indgår i et projekt, er det et krav for at opnå statsstøtte, at den passive fysiske infrastrukturen dimensioneres, så de passive elementer kan huse mindst to yderligere kablede eller trådløse net.

Det er derfor alene et krav, at den passive infrastruktur dimensioneres således, at der er plads/kapacitet til yderligere to net (kabel eller lign.) udover det net, som husstanden tilsluttes med. Det er ikke et krav, at der etableres yderligere to tomrør.

Ejeren af den passive fysiske infrastruktur skal give fx en anden bredbåndsudbyder adgang til den overskydende kapacitet, så udbyderen kan etablere parallel infrastruktur.

Adgangen til den passive fysiske infrastruktur skal gives i overensstemmelse med reglerne om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur i graveloven. Det medfører, at der skal gives adgang på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris.

Idet adgangen skal ske efter gravelovens regler, er der i modsætning til adgangen til selve nettet tale om en tidsubegrænset forpligtelse. Kravet om, at der skal gives adgang til passiv fysisk infrastruktur, bortfalder således ikke efter 10 år.

Graveloven indeholder en regel om, at adgang kan nægtes, hvis ejeren af den passive fysiske infrastruktur giver adgang til et mere forædlet produkt, fx netadgang til sort fiber. Denne regel finder ikke anvendelse på adgang til passiv fysisk infrastruktur i et støttet net.

For nærmere oplysninger om gravelovens regler henvises til [Energistyrelsens hjemmeside](#).

5. Udbetaling af tilskud

Udbetaling af tilskud sker til ejeren af det etablerede net, som aftalt i partnerskabsaftalen og oplyst til Energistyrelsen i forbindelse med ansøgningen. Det vil derfor typisk også være netejeren, som anmoder om at få udbetalt tilskuddet.

Udgangspunktet er, at udbetaling af tilskud først sker, når projektet er afsluttet. Se nedenfor om muligheden for rateudbetaling.

Anmodning om udbetaling med relevant dokumentation skal sendes til Energistyrelsen senest to måneder efter projektets afslutning, jf. afslutningsdatoen angivet i projektets ansøgning om tilskud og oplyst i tilsagnsbrevet, eller som godkendt af Energistyrelsen i en senere ændringsanmodning.

Udbetalingsanmodningen skal sendes til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#). Hvis netejer ikke allerede har fået adgang til projektet på tilskudsportalen under ansøgningen, kan I overveje at få det i forbindelse med udbetalingen.

Til anmodningen skal I benytte de to blanketter, som var vedlagt det fremsendte tilsagn om tilskud. Hvis projektet senere har fået godkendt en ændring, kan der være fremsendt nye justerede blanketter.

De to blanketter skal udfyldes af netejer og indsendes:

- Anmodning om udbetaling: Her angives det beløb I søger om udbetalt, samt kontonummer, som netejer ønsker tilskuddet indbetalt på. Blanketten skal underskrives af netejer.
- Ansøgererklæring: Netejer erklærer ved underskrift af denne blanket, blandt andet at projektet er fuldt gennemført, at det etablerede net opfylder kravene i bekendtgørelsen, at projektregnskabet er korrekt mv. Det er vigtigt, at netejer har læst erklæringen godt igennem før underskrivning.

Ud over de to blanketter skal der fremsendes:

- Regnskab for projektet: Skal være underskrevet af den partner, der etablerer nettet.
- Liste over regnskabsbilag.
- Regningsbilag eller revisorerklæring: Hvis tilskudsbeløbet er under 500.000 kr., skal regnskabsbilagene vedlægges. Hvis tilskudsbeløbet er 500.000 kr. eller derover, skal regnskabet bekræftes af en statsautoriseret eller registreret revisor. Partnerskabet skal selv afholde udgifterne til revisor. Det aftales internt i partnerskabet, hvem der afholder udgiften. Det skal fremgå klart af regnskabet, at alle udgifter til leverandører er betalt.
- Rapport fra sammenslutningen/foreningen: Projektadministrator skal i forbindelse med anmodningen om udbetaling fremsende deres egen rapport om projektet. Se afsnit 2.3 under punktet '*Afsluttende rapport fra administrator*'.

Både netejer og projektadministrator skal bekræfte, at der er lagt net ind til og oprettet forbindelsesstik i huset hos alle de aftalte adresser. Netejer skal desuden bekræfte, at det etablerede net opfylder hastighedskravet på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

Alle deltagere i projektet har pligt til at give Energistyrelsen oplysninger, hvis styrelsen beder om det. Der vil være tale om oplysninger, der skal bruges til at undersøge, om vilkårene for tilskuddet overholdes, eller oplysninger, der skal bruges ved udbetaling af tilskud. Det kan både være undervejs i projektet, eller efter nettet er bygget.

Tilskuddet kan helt eller delvist bortfalde, hvis projektet ikke overholder vilkårene for tilskuddet, og Energistyrelsen kan ikke udbetale tilskud, medmindre alt er belyst

i den forbindelse. Det er derfor meget vigtigt, at I svarer Energistyrelsen hurtigt og fuldstændigt.

De præcise krav til rapportering ved slutafregning og ønske om udbetaling kan findes i bekendtgørelsens §§ 12-18. Energistyrelsen har også lavet en revisionsinstruks, der fastlægger, hvordan revisionen skal ske i forbindelse med projekterne. Revisionsinstruksen skal udleveres til revisor sammen med øvrige dokumenter fra partnerskabet, som er nødvendige for revisionen. Revisionsinstruksen er vedlagt som [bilag 2](#). Derudover henvises til Rigsrevisionen og FSR – danske revisors publikation "[Forvaltning og revision af offentlige tilskud](#)".

Vær opmærksom på, at tilskuddet kun udgør en andel af de afholdte omkostninger. Energistyrelsen fastsætter en tilskudsprocent på baggrund af ansøgningen. Hvis det samlede budget fx er 1 mio. kr., og der gives tilsagn om op til 600.000 kr. i tilskud, vil tilskudsprocenten være 60 pct. Ved udbetaling af tilskud, herunder rateudbetaling, kan der dermed højst gives 60 pct. af de løbende, afholdte omkostninger og maksimalt 600.000 kr. i alt i tilskud.

Støtteberettigede omkostninger

I kan finde oplysninger om, hvilke omkostninger der er støtteberettigede i bekendtgørelsens § 11.

De støtteberettigede omkostninger består af de faktiske nødvendige omkostninger for at etablere projektets net fx udgifter til materialer, lønninger og eksterne leverandører. Indirekte omkostninger (overhead) kan regnes med som støtteberettigede omkostninger, som dog højst kan udgøre 20 pct. af lønomkostningerne. De indirekte omkostninger skal også være knyttet til selve etableringen af nettet. På Energistyrelsen hjemmeside fremgår det, hvordan lønomkostningerne beregnes.

Der kan kun udbetales tilskud til omkostninger, som er dokumenterede afholdt og betalt. Omkostningerne opgøres uden moms. De indirekte omkostninger forventes ikke dokumenterede, men det skal fremgå klart af regnskabet, at der er tale om højst 20 pct. af lønomkostningerne.

Hvis projektet køber varer eller tjenesteydelser fra en leverandør, som er koncernforbundet⁸ med en af parterne i projektet, udgør de tilskudsberettigede omkostninger fra leverandøren alene den koncernforbundne virksomheds faktisk afholdte og betalte kostpris for varerne/ydelserne. Kostprisen er leverandørens pris uden avance. Det vil sige, at der kun kan udbetales tilskud for de direkte omkostninger forbundet med etableringen af nettet.

⁸ Definition af koncernbundne virksomheder fremgår af [Kursgevinstloven § 4, stk. 2](#)

Der gives ikke tilskud til fx finansiering, omkostninger til drift af nettet og betaling mellem samarbejdsparter i projektet. Der gives heller ikke tilskud til konsulenttydelser til sammenslutningen/borgergruppen, da disse omkostninger ikke knytter sig til selve etableringen af nettet.

I skal være opmærksomme på, at der kun gives tilskud til de omkostninger, som er forbundet med etablering af net til de tilskudssøgende adresser. Bredbåndsudbyderen kan således ikke medtage omkostninger i budgettet eller det endelige regnskab, som vedrører etableringen af infrastruktur til de adresser inden for projektområdet, som ikke søger om tilskud. Der kan fx ikke medregnes omkostninger til etableringen af tilkoblingsstik ved skellet til de adresser, som ikke søger om tilskud eller ikke er tilskudsberettigede, selvom nettet løber ved adressens skel. Det betyder til gengæld også, at adresser inden for projektområdet, som ikke søger tilskud, alene skal medtages i adresselisten, som skal vedlægges ansøgningen. Det er således ikke et krav, at der etableres fx et tilkoblingsstik ved skel til en adresse, som ikke søger. Vælger en bredbåndsudbyder at udbygge det etablerede net ud over det krævede, skal eventuelle omkostninger hertil trækkes ud af regnskabet.

Rateudbetaling

Hvis projektets tilskud er på 1.000.000 kr. eller derover, er det muligt at søge Energistyrelsen om ratevise udbetalinger i løbet af projektets gennemførelse. Der kan maksimalt udbetales i alt 60 pct. af tilsagnsbeløbet fordelt på højst 3 rater før den endelige slutfregning. De nærmere regler for udbetaling i rater fremgår af bekendtgørelsens § 18. Der vil højst blive udbetalt et tilskud svarende til tilskudsprocenten af de foreløbige omkostninger.

Anmodning om rateudbetaling sker via tilskudsportalen ved indsendelse af de to blanketter, der var vedlagt tilsagnet om tilskud (se ovenstående om anmodning ved slutfregning). Til anmodningen skal der desuden være vedlagt et delregnskab, som er underskrevet af den partner, der etablerer nettet, samt en status for projektets gennemførelse. Hvis den ansøgte rateudbetaling er på 500.000 kr. eller derover, skal regnskabet bekræftes af en statsautoriseret eller registreret revisor.

5.1 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

Energistyrelsen kan fjerne tilskuddet fra et projekt, fx hvis projektet har afgivet forkerte oplysninger, eller hvis projektet ikke bliver gennemført som beskrevet i tilsagnet om tilskud med eventuelle godkendte ændringer, eller hvis reglerne, der gælder for bredbåndspuljen ikke er overholdt. Det samme gælder, hvis tildeling af tilskuddet er i strid med Kommissionens gruppefritagelsesforordning⁹. Se mere herom neden for.

⁹ Gruppefritagelsesforordningen kan findes her:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html

Retningslinjer: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/specific_rules.html#broadband

I bekendtgørelsens § 19 kan I læse nærmere om, i hvilke tilfælde et tilskud kan bortfalde. Bortfald af tilskud kan både ske undervejs i et projekt, og efter projektet er slut. At tilskuddet bortfalder, betyder, at et eventuelt udbetalt tilskud skal betales tilbage.

Bemærk, at eventuelle ændringer til et projekt skal godkendes af Energistyrelsen, og vær opmærksom på, at væsentlige ændringer af et projekt ikke kan forventes godkendt. Læs nærmere i afsnit 2.14.

Det er Energistyrelsen, der afgør, om tilskuddet skal bortfalde helt eller delvist, og et eventuelt udbetalt tilskud skal betales tilbage indenfor 14 dage.

Gruppefritagelsesforordningen

Tilskud der gives fra bredbåndspuljen skal opfylde kravene i EU-kommissionens gruppefritagelsesforordning. Energistyrelsen skal håndhæve gruppefritagelsens krav. Det betyder, at hvis det viser sig, at tildeling af støtte er sket i strid med gruppefritagelsesforordningen, kan tilskuddet bortfalde eller kræves tilbagebetalt.

Gruppefritagelsesforordningen siger blandt andet, at der ikke må gives tilskud til adresser, som allerede er dækket. Hvis det viser sig, at en adresse allerede har dækning, kan Energistyrelsen derfor være nødsaget til at fjerne den pågældende adresse fra projektet. Det berørte projekt vil få udregnet en ny pointscore, og kun hvis denne fortsat ligger højere end det krævede pointtal for året, vil projektet kunne bibeholde sit tilskud.

Det følger også heraf, at det vil være i strid med gruppefritagelsesforordningen at give tilsagn om tilskud, hvis tilskuddet ikke er nødvendigt for, at projektet bliver gennemført. Det vil komme an på en konkret vurdering af projektets budget, om et projekt kan gennemføres uden tilskud. En god tommelfingerregel er, at hvis det ansøgte beløb er meget lavt pr. adresse i gennemsnit, så vil det nok være muligt at finde finansiering på anden vis. Energistyrelsen har ikke mulighed for at godkende budgettet forud for indsendelse af ansøgningen, men man kan altid kontakte Energistyrelsen, hvis man har brug for yderligere vejledning.

6. Retsgrundlag og klageadgang

Bredbåndspuljen tager udgangspunkt i Finanslovens § 29 (29.29.04) og tekstanmærkning 119. Den giver Energi-, Forsynings- og Klimaministeren mulighed for at lave regler om puljen. Det er sket i bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2019, som træder i kraft 1. juli 2019.

Hvis du vil vide mere om en række af de fagudtryk, der bliver brugt i bekendtgørelsen, kan du finde hjælp i to vejledninger, Energistyrelsen har udstedt til graveloven:

- Vejledning om højhastighedsforberedelse af byggeriet
- Vejledning om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur og adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

Bredbåndspuljen blev introduceret i den politiske aftale om "Vækst og udvikling i hele Danmark", som den daværende Venstre-regering indgik med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 9. februar 2016. Rammerne for bredbåndspuljen 2018 blev fastlagt i "Aftale om Bredbånd og mobil i digital topklasse - Fremtidens telepolitik for hele Danmark" den 17. maj 2018 af regeringen sammen med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Enhedslisten.

Klageadgang

Klager over Energistyrelsens afgørelser i forhold til bredbåndspuljen kan sendes til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Klager over afgørelser om indsigelser i forbindelse med ansøgningsrunden 2019 skal indgives inden 2 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen. Klager over alle andre afgørelser efter bredbåndspuljebekendtgørelsen for 2019 skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Bilag 1 – Fuldmagt

Bredbåndspuljen 2019

FULDMAGT

Navn	<input type="text"/>	Adresse	<input type="text"/>
Postnummer	<input type="text"/>	By	<input type="text"/>
Telefon/Mobil	<input type="text"/>	E-mail	<input type="text"/>

Jeg giver fuldmagt til, at (fuldmagtshaver) på mine vegne må søge tilskud fra bredbåndspuljen 2019 til følgende adresse:

Jeg bekræfter, at jeg er (med)ejер af den adresse, der søges tilskud til.

Jeg er desuden indforstået med:

- At jeg med denne fuldmagt binder mig til at bidrage med kr. i egenbetaling.
- At fuldmagtshaver indhenter, udvælger og forhandler det bedste tilbud på etablering af bredbånd med en tilbudsgiver.
- At der opsættes udstyr til bredbånd på min adresse, inkl. et tilslutningsstik i huset. Dette kan blandt andet indebære nedgravning af kabler på min grund.
- At fuldmagten kan overføres til den, som til enhver tid er ansøger på vegne af det konkrete projekt (kontaktpersonen for projektet). Hvis fuldmagten overdrages kan den alene anvendes til samme formål og på de samme betingelser.
- At jeg ikke har viden om, at min adresse ikke burde have status af at være tilskudsberettiget på bredbåndskortet. Hvis man ansøger om tilskud fra puljen mod bedre vidende, kan konsekvensen være, at hele projektets tilskud bortfalder.

Samtykke (Frivilligt)

☐ Jeg giver samtykke til, at den valgte tilbudsgiver må kontakte mig med henblik på en information om tilbudsgivers abonnementer eller produkter. Samtykket kan til enhver tid tilbagekaldes.

Dato og underskrift fra ejer/e på adressen (fuldmagtsgiver/e)

Du kan læse mere om bredbåndspuljen her www.ens.dk/bredbaandspulje

Bilag 2 – Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen

Revisionsinstruks for revision af regnskaber for projektilskud på 500.000 kr. eller derover ydet til etablering af højhastighedsbredbånd.

Instruksen er udstedt med hjemmel § 29 (29.29.04) og tekstanmærkning 119 stk. 3, i finansloven for 2019.

Instruksen gælder ikke for projektilskud, der ydes til tilskudsmodtagere, som revideres af Rigsrevisionen.

§ 1. Revisionen udføres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 2. I tilfælde af revisorskift i projektperioden skal den tiltrædende revisor rette henvendelse til den fratrædende revisor, der har pligt til at oplyse årsagerne til fratrædelsen.

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber mv. (lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012) og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-7 samt i "God offentlig revisionsskik – normen for offentlig revision" fra januar 2013. For kommunerne gælder styrelseslovens § 42.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om projektreghskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der foretages endvidere en vurdering af, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af projektreghskabet.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilskudsmodtagers administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen. Desuden har tilskuddets (tilsagnets) størrelse betydning for revisionens omfang.

§ 4. Ved revisionen skal revisor efterprøve:

- 1) om projektreghskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler
- 2) om tilskudsbetingelserne er opfyldt
- 3) om tilskuddet er anvendt til formålet
- 4) om tilskudsmodtager har udvist sparsommelighed
- 5) om de oplysninger, som tilskudsmodtager har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af resultatkravene, er dokumenterede
- 6) om tilskudsmodtagers ledelse har foretaget en faglig afrapportering i de tilfælde, hvor Energistyrelsen har stillet krav om det, og at de data, der ligger til grund herfor, er pålidelige.

Stk. 2. Revisionen udføres ved stikprøvevise undersøgelser.

§ 5. Tilskudsmodtager skal give revisor de oplysninger, som må anses at have betydning for bedømmelsen af projektregnskabet og for revisors vurdering af forvaltningen, herunder mål og opnåede resultater. Tilskudsmodtager skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, som tilskudsmodtager finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 6. Bliver revisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, påhviler det revisor straks at give tilskudsmodtager meddelelse herom og at påse, at tilskudsmodtagers ledelse inden 3 uger giver tilskudsyder meddelelse herom. I modsat fald er det revisors pligt at orientere Energistyrelsen. Revisors bemærkninger indsendes sammen med meddelelsen.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis revisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at projektets gennemførelse er usikker af økonomiske eller andre årsager.

§ 7. Det reviderede projektregnskab forsynes med en erklæring, hvoraf det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne instruks. Eventuelle forbehold og supplerende oplysninger skal fremgå af erklæringen.

Stk. 2. Revisor skal afgive en revisionsprotokol med revisors vurdering og konklusion vedrørende den udførte revision, jf. § 4. Revisionsprotokollen kan afgives i tilslutning til erklæringen.

Stk. 3. Genpart af revisionsprotokollen indsendes af tilskudsmodtager til Energistyrelsen sammen med det påtegnete projektregnskab.

§ 8. Nærværende instruks træder i kraft den 1. juli 2019 med virkning for de projekter, som har fået tilsagn om tilskud fra bredbåndspuljen i 2019.